

Política

Immersió per reflotar el català

La llei de normalització lingüística, aprovada avui fa trenta anys, va propiciar una espectacular recuperació de la llengua

L'ús social i el reconeixement internacional són els principals aspectes a millorar de l'idioma

06/04/13 02:00 - BARCELONA - **RAÛL GARCIA I ARANZUEQUE**

L'Estat ha llançat una ofensiva contra el model escolar del país

L'ensenyament en català va tenir i té un ampli consens social i polític

El Parlament de Catalunya va aprovar, avui fa trenta anys, la llei de normalització lingüística, la primera norma que mirava de revifar una llengua perseguida i humiliada després de quaranta anys de dictadura, i que es va convertir en la clau d'una espectacular recuperació del català en tots els àmbits de la vida.

Els primers a recuperar l'escola en català van ser un grapat de mestres d'arreu del país que, als anys setanta, van aprofitar la confusió política que regnava a l'Estat per ensenyar als escolars en la llengua pròpia de Catalunya, i no va ser fins al 1983 que la nova llei va consagrar el català com a "llengua pròpia de l'ensenyament".

L'escola Rosselló-Pòrcel, de Santa Coloma de Gramenet, va ser el primer centre públic a adoptar el sistema d'immersió en català l'any 1982 i ho va fer empenya per un grup de pares, molts dels quals castellanoparlants, que no volien que als seus fills se'ls negués la possibilitat d'aprendre el català, una possibilitat que sí que tenien molts nens que anaven a escoles privades de la veïna Badalona.

"La immersió lingüística va despertar un ampli consens tant polític com social", recorda Daniel Mundet, director de la Plataforma per la Llengua. "Allò va ser l'inici d'una normalització que s'ha anat estenent en molts àmbits, tot i que encara té limitacions, després de dècades de persecució de la llengua."

Joaquim Arenas, ideòleg de la immersió en català i cap del Servei d'Ensenyament del Català (Sedec), el 1983, coincideix a remarcar la importància històrica d'aquella mesura. "La llei del 1983 va ser un pas grandios per a la llengua. El català va entrar a l'escola per la porta gran", destaca Arenas.

Les autoritats catalanes de l'època no tenien gaires referents a què agafar-se. "Era una experiència única al món", explica Joaquim Torres, fins fa poc president de la Societat Catalana de Sociolingüística i membre del Consell Consultiu de la Xarxa Cruscat de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). "Hi havia la referència del francès en algunes poblacions anglòfones del Quebec, però el cas català era l'únic en què es duia a terme una immersió generalitzada en un territori no independent."

El balanç, segons coincideixen a assenyalar tots els experts, és altament satisfactori. En trenta anys s'ha disparat el nombre de ciutadans de Catalunya que entenen, parlen, saben llegir i escriure el català, especialment a les comarques amb més presència del castellà com el Baix Llobregat. Molt diferents són les dades en altres territoris de llengua catalana com ara les Illes Balears i el País Valencià, on la immersió o bé ha tingut una presència testimonial o bé no ha rebut el suport polític que hi ha hagut a Catalunya.

"A Catalunya sempre hi ha hagut una majoria social disposada a mantenir l'ensenyament en català i, gràcies a això, la majoria d'infants de llengua inicial no catalana saben parlar català, tot i les onades migratòries que ha rebut el país, especialment a l'inici del segle XXI", argumenta Torres, que considera que la immersió ha estat clau per contrarestar "un estat uniformitzador".

En la mateixa línia s'expressa Arenas, que fa un balanç "positiu, però no excel·lent", de la situació de la llengua a causa de les "sotragades contínues" del "govern de l'Estat i els tribunals" contra el català. "Les ofensives contra la llengua cada cop es produeixen més sovint", afirma Mundet, que posa com a exemple les recents sentències que qüestionen l'ús del català com a llengua vehicular a l'escola i l'acció hostil de l'Estat. "Actualment hi ha més de 500 lleis que imposen el castellà en molts àmbits de la vida i ningú no en diu res", es lamenta Mundet.

En el capítol d'ombres d'aquests trenta anys de normalització lingüística hi ha, per exemple, la manca de reconeixement del català com a llengua de ple dret tant a l'Estat com a la Unió Europea, l'escassíssima presència del català en el món judicial i l'ús social, que no acaba d'arrencar com esperaven els impulsors de la normalització lingüística.

"Gairebé tots els nens de Catalunya saben català, una altra cosa és l'idioma que parlen al pati", reflexiona Arenas a propòsit de l'ús social. Ell seria del parer de promoure accions perquè els nens parlessin català entre ells a l'hora de l'esbarjo a través de jocs dirigits per monitors, tal com es fa en les escoles privades que tenen un programa d'immersió en una llengua estrangera, però admet que, si es fes, "se'ns tirarien al damunt".

A causa de la falta de reconeixement jurídic de la llengua, els experts veuen com a única sortida un canvi radical de l'estatus del català que el converteixi en oficial al mateix nivell que el castellà, tal com passa amb els quatre idiomes que conviuen, en peu d'igualtat, a Suïssa. L'altra opció és la independència de Catalunya.

Tweet 0

Recomana-ho 0

1
2

Notícies relacionades

 Germana gran de totes les normes

Notícies de ...

[Barcelona](#)

LES XIFRES**500.000****persones**

que parlaven en castellà amb els pares ho fan en català amb els fills.

19**és la posició**

que ocupa el català en el rànquing de llengües més utilitzades al Twitter.

Una llengua atractiva

El català s'ha caracteritzat els últims anys per tenir una gran capacitat d'atracció, la qual cosa contrasta amb l'assetjament judicial i polític de què és objecte. L'estudi *El català, al 2011: capacitat d'atracció i llengua de consum als 'media'*, presentat el maig passat, revela que un 9,9% de la població que té el castellà com a llengua inicial ha adoptat el català com a llengua principal, un percentatge molt superior al 2,2% de persones que han fet el procés invers (passar a tenir com a llengua principal el castellà, tot i tenir com a idioma inicial el català).

La clau de tot plegat rau en la transmissió generacional del català. Segons els últims estudis, a Catalunya hi ha prop de mig milió de persones que parlaven en castellà amb els seus pares i ara parlen en català amb els seus fills. Moltes d'aquestes són parelles mixtes (una de llengua inicial catalana i l'altra de castellana) que han adoptat el català com a llengua familiar.

Però els avenços socials del català no estan acompanyats d'un avenç polític. "Un estat català donaria més valor social a la llengua", assegura Joaquim Torres, membre de la Xarxa Cruscat de l'IEC, que posa com a exemple Andorra, on el percentatge de ciutadans que tenen com a llengua inicial el català és molt inferior al de Catalunya, però el de persones que l'adopten com a llengua principal és força superior.

Darrera actualització (Dissabte, 6 d'abril del 2013 22:55)

Publicat a

[El Punt Avui. Comarques Gironines](#) 06-04-2013 Pàgina 36

[El Punt Avui. Edició Nacional](#) 06-04-2013 Pàgina 4

DESA LA NOTÍCIA A:

Des del [registre](#) pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.